TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Thanh Hóa quy hoạch, bố trí, sắp xếp ổn định dân cư các vùng thiên tai, đặc biệt khó khăn

19:22 10/07/2023

Sáng 10/7, tại Kỳ họp thứ 14, HĐND tỉnh Thanh Hóa Khóa XVIII, ông Nguyễn Văn Hùng, Ủy viên Ban Thường vụ, Trưởng ban Tổ chức Tỉnh ủy, Trưởng ban Dân tộc HĐND tỉnh đã báo cáo đến đại biểu, cử tri và Nhân dân kết quả công tác giám sát việc thực hiện quy hoạch, bố trí, sắp xếp ổn định dân cư các vùng thiên tai, đặc biệt khó khăn, biên giới trên địa bàn miền núi giai đoạn 2018 - 2022.

Ông Nguyễn Văn Hùng, Ủy viên Ban Thường vụ, Trưởng ban Tổ chức Tỉnh ủy, Trưởng ban Dân tộc HĐND tỉnh báo cáo kết quả công tác giám sát việc thực hiện quy hoạch, bố trí, sắp xếp ổn định dân cư các vùng thiên tai, đặc biệt khó khăn, biên giới trên địa bàn miền núi giai đoạn 2018 - 2022 (Ảnh Minh Hiếu)

Theo đó, thực hiện Quyết định số 1776/QĐ-TTg, ngày 21/11/2012 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Chương trình bố trí dân cư các vùng thiên tai, đặc biệt khó khăn, biên giới, hải đảo, di cư tự do, khu rừng đặc dụng, giai đoạn 2013 - 2015, định hướng đến 2020 (gọi tắt là Quyết định 1776); Kết luận số 590-KL/TU, ngày 8/9/2021 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về việc sắp xếp, ổn định dân cư khu vực có nguy cơ cao xảy ra lũ ống, lũ quét và sạt lở đất trên địa bàn các huyện miền núi của tỉnh, giai đoạn 2021 - 2025, UBND, Chủ tịch UBND tỉnh đã kịp thời ban hành các văn bản và chỉ đạo, giao nhiệm vụ cụ thể cho các sở, ban, ngành, địa phương tổ chức triển khai thực hiện.

Công tác quy hoạch sắp xếp, bố trí ổn định dân cư các khu vực có nguy cơ cao xảy ra lũ ống, lũ quét, sạt lở đất được các địa phương quan tâm thực hiện, bảo đảm phù hợp với quy hoạch chung, quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất và các quy định của pháp luật hiện hành.

Đến nay, các huyện miền núi đã tổ chức lập, phê duyệt quy hoạch các khu tái định xen ghép, tái định cư tập trung và tái định cư liền kề, để bố trí, sắp xếp ổn định dân cư các vùng thiên tai, có nguy cơ cao xảy ra lũ ống, lũ quét, sạt lở đất trên địa bàn.

Cụ thể, đã quy hoạch bố trí tái định cư xen ghép vào 150 điểm dân cư hiện có để bố trí cho 1.122 hộ dân. Quy hoạch tái định cư tập trung, tái định cư liền kề 51 điểm, với diện tích quy hoạch khoảng 128 ha, để bố trí cho 1.724 hộ dân đến tái định cư. Trong đó, có 17 điểm tái định cư tập trung, 34 điểm tái định cư liền kề.

Kết quả thực hiện, giai đoạn 2018 - 2020, trên địa bàn các huyện đã bố trí tái định cư xen ghép và ổn định tại chỗ cho 2.868 hộ dân. Trong đó:

Có 229 hộ dân được hỗ trợ theo Quyết định số 1776 với số tiền 4.660 triệu đồng; còn lại 2.639 hộ dân tái định cư xen ghép và ổn định tại chỗ, các huyện đã tuyên truyền, vận động các hộ dân tự nguyện thực hiện, không có hỗ trợ về kinh phí.

Về hỗ trợ đầu tư cơ sở hạ tầng cho các thôn, các xã tiếp nhận các hộ đến tái định cư xen ghép với số tiền gần 4,4 tỷ đồng để đầu tư cơ sở hạ tầng, đến nay đã đầu tư hoàn thành, đưa công trình vào sử dụng.

Thực hiện Dự án sắp xếp, ổn định dân cư khẩn cấp theo chương trình phòng chống, giảm nhẹ thiên tai, trong 2 năm (2018, 2019), đã hỗ trợ khẩn cấp xây dựng 14 khu tái định cư để bố trí cho 659 hộ dân ra khỏi khu vực có nguy cơ cao về sạt lở đất, lũ ống, lũ quét, với số tiền 204,214 tỷ đồng.

Trong thực hiện Đề án sắp xếp, ổn định dân cư khu vực có nguy cơ cao xảy ra lũ ống, lũ quét, sạt lở đất tại các huyện miền núi giai đoạn 2021 - 2025 (theo Quyết định số 4845/QĐ-UBND, ngày 1/12/2021 của UBND tỉnh), đến nay, đã bố trí tái định cư xen ghép cho 145 hộ dân, đạt 24,82% mục tiêu đề án; đã đầu tư hoàn thiện cơ sở hạ tầng 4 khu tái định cư tập trung, bố trí cho 151 hộ dân đến nơi ở mới; 11 khu tái định cư tập trung, tái định cư liền kề đã được cấp có thẩm quyền quyết định chủ trương đầu tư, các huyện đang chuẩn bị các thủ tục đầu tư để bố trí nơi ở cho 389 hộ dân.

Quang cảnh kỳ họp

Tổng nguồn kinh phí hỗ trợ cho đầu tư cơ sở hạ tầng các khu tái định cư tập trung, tái định cư liền kề là 143.250 triệu đồng; kinh phí hỗ trợ cho các hộ dân di chuyển đến nơi ở mới đang được các địa phương hoàn thiện thủ tục, hồ sơ.

Trong thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030 (giai đoạn I từ năm 2021 đến năm 2025), HĐND tỉnh đã ban hành Nghị quyết số 302/NQ-HĐND, ngày 13/7/2022 về phân bổ nguồn vốn để đầu tư xây dựng 4 khu tái định cư tập trung, với diện tích 9 ha, tổng kinh phí đầu tư 77.591 triệu đồng, để bố trí nơi ở cho 259 hộ dân, tại các huyện Mường Lát, Quan Sơn, Quan Hóa và Lang Chánh. Đến nay, đã phê duyệt chủ trương đầu tư khu tái định cư bản Mìn và bản Luốc Lầu, xã Mường Mìn (Quan Sơn), còn 3 khu tái định đang trong giai đoạn hoàn thiện thủ tục, hồ sơ để phê duyệt chủ trương đầu tư.

Tuy đạt nhiều kết quả tích cực, song tiến độ sắp xếp, bố trí ổn định dân cư khu vực có nguy cơ cao xảy ra lũ ống, lũ quét, sạt lở đất đến nơi ở mới vẫn đạt thấp so với mục tiêu, kế hoạch, ảnh hưởng đến đời sống của Nhân dân trong vùng,

nhất là vào mùa mưa lũ. Công tác khảo sát, lựa chọn một số điểm tái định cư chưa thật phù hợp, khó khăn trong công tác giải phóng mặt bằng, có nơi khi lựa chọn xây dựng điểm tái định cư phải thu hồi đất rừng phòng hộ, rừng sản xuất, nên vướng mắc về thủ tục đất đai, đầu tư, dẫn đến làm chậm tiến độ triển khai thực hiện.

Bên cạnh đó, việc lập quy hoạch chung cấp xã, quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất ở một số địa phương còn chậm; một số nơi có quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất nhưng tính khả thi không cao, phải điều chỉnh, thay đổi địa điểm. Một số thôn, bản ở các xã miền núi cao địa hình chia cắt, không bằng phẳng, độ dốc lớn, dư địa dành cho đất ở không nhiều, nên khó tìm được địa điểm làm khu tái định cư, dẫn đến làm tăng chi phí giải phóng mặt bằng, đầu tư cơ sở hạ tầng, trong khi nguồn ngân sách của địa phương rất hạn hẹp...

Ảnh minh họa

Sau khi phân tích, đánh giá, làm rõ nguyên nhân, Ban Dân tộc HĐND tỉnh đề nghị UBND tỉnh:

Tăng cường chỉ đạo các sở, ban, ngành, địa phương có liên quan tập trung thực hiện có hiệu quả, đúng tiến độ Đề án sắp xếp ổn định dân cư khu vực có nguy cơ cao xảy ra lũ ống, lũ quét, sạt lở đất tại các huyện miền núi của tỉnh giai đoạn 2021 - 2025, đã được của UBND tỉnh phê duyệt tại Quyết định số 4845/QĐ-UBND ngày 1/12/2021;

Chỉ đạo các sở, ngành chức năng bố trí kinh phí trong dự toán ngân sách hằng năm để hỗ trợ trực tiếp các hộ dân di chuyển đến khu tái định cư xen ghép, tái định cư tập trung, tái định cư liền kề theo quy định;

Đồng thời, thực hiện lồng ghép các nguồn vốn từ các chương trình, dự án khác trên địa bàn để nâng cao chất lượng, hiệu quả đầu tư cơ sở hạ tầng thiết yếu, phát triển sản xuất, tạo sinh kế bền vững cho người dân;

Nghiên cứu có hình thức hỗ trợ các huyện miền núi cao nguồn kinh phí bố trí cho việc lập quy hoạch chung cấp xã, để đảm bảo điều kiện cho phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng nông thôn mới, sắp xếp, bố trí ổn định dân cư.

Ban Dân tộc HĐND tỉnh đề nghị UBND các huyện miền núi:

Quan tâm thu xếp, ưu tiên bố trí kinh phí hỗ trợ lập quy hoạch chung cấp xã, quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất và quy hoạch các khu tái định cư để thực hiện có hiệu quả Đề án sắp xếp ổn định dân cư khu vực có nguy cơ cao xảy ra lũ ống, lũ quét, sạt lở đất trên địa bàn;

Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động các hộ dân ở những nơi có nguy cơ cao thiên tai di chuyển đến nơi ở mới, theo phương châm tái định cư xen ghép là chính, nhằm hạn chế các yếu tố không thuận lợi như đất đai, mặt bằng...;

Tập trung chỉ đạo, đôn đốc đẩy nhanh tiến độ thực hiện, sớm hoàn thiện cơ sở hạ tầng các khu tái định cư đã được cấp có thẩm quyền quyết định chủ trương đầu tư để bố trí chỗ ở cho các hộ dân theo kế hoạch.

Hoài Thu